

آیا نماز تنها توجه قلبی به الله تعالى است؟

سؤال- برخی از نواهای شیطانی که به گوش می‌رسد حاکی از آن است که: نماز عبارت است از توجه قلبی به الله و نه این نمازی که اکنون مسلمانان به پا می‌دارند که شامل: ... قیام، رکوع، سجده و... و در قرآن تعداد رکعت‌های نمازهای صبح، ظهر، عصر، مغرب و عشاء ذکر نشده، پاسخ این شبهه را بفرمایید.
جواب- چنین سخنانی بوی دهان نجس منکران دین دارد، در واقع آنچه ذکر شد، انکار ضروری دین است که مورد اتفاق همه فرقه‌های اسلامی می‌باشد و منکر ضروری دین مرتد و کافر است.

و ما، در این مختصر به منظور آگاهی پیروان قرآن و عترت، به برخی از انبوه آیات قرآن کریم و احادیث دربار رسول الله و ائمه اطهار صلی الله علیهم و سلم اشاره نموده‌ایم:
آیات قرآنی درباره:

اوقات نماز

سوره (20) طه آیه 130: «فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا وَ مِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَ اطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ».
سوره (50) ق آیه 39: «فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوبِ».

سوره (30) الروم آیه ۱۷ و ۱۸: «فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ * وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِيًّا وَ حِينَ تُظْهِرُونَ».
سوره (17) الإسراء آیه 78: «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِ الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا».

محافظت بر وقت نمازها و نماز ظهر- و قیام- و قنوت

سوره (2) آیه 238: «حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَ الصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَ قُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ».
قبله در نماز

سوره (2) آیه 150: «وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ إِنَّهُ لَحَقُّ مَنِ رَبِّكَ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ».

سوره (2) آیه 151: «وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِنَلَا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِي وَ لِأَتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ».

سوره (6) الأنعام آیه 79: «إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ حَنِيفًا وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ».
تغییر قبله

سوره (2) آیه 142: «سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَاهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

سوره (2) آیه 145: «وَ لَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَ مَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَ مَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَ لَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ».

سوره (2) آیه 144: «قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ».

نیت نماز

سوره (6) الأنعام آیه 162: «قُلْ إِن صَّلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ».

قرائت در نماز و کیفیت آن

سوره (17) الإسراء آیه 110: «قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَانَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَ لَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَ لَا تَخَافُ بِهَا وَ ابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا».

رکوع در نماز- و نماز جماعت

سوره (2) آیه 43: «وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ».

سوره (77) المرسلات آیه 48: «وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ».

ركوع و سجده در نماز

سوره (22) الحج آیه 77: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ».

سوره (3) آل عمران آیه 43: «يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ».

ذكر ركوع نماز

سوره (56) الواقعة آیه 74: «فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ».

سوره (56) الواقعة آیه 96: «فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ».

سوره (69) الحاقة آیه 52: «فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ».

سجده نماز

سوره (53) النجم آیه 63: «فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا».

ذكر سجده نماز

سوره (87) الأعلى آیه 1: «سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى».

صلوات واجب در نماز

سوره (33) الأحزاب آیه 56: «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَيْكَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا».

نماز مسافر

سوره (4) النساء آیه 101: «وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا».

کیفیت اقامه نماز خوف در میدان جنگ

سوره (4) النساء آیه 102: «وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا».

وقت اقامه نماز شب

سوره (73) المزمل آیه 20: «إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ... وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ... وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ».

سوره (17) الإسراء آیه 79: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا».

سوره (50) ق آیه 40: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ».

سوره (52) الطور آیه 49: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ النُّجُومِ».

سوره (76) الإنسان آیه 26: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا».

تارک نماز به عمد

امام امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیهما السلام فرمودند:

«إِنَّ الْفَاحِشَةَ تَقُولُ: سُبْحَانَ مَنْ يَرَى وَ لَا يَرَى وَ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى. اللَّهُمَّ الْعَنَ مَنْ

تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا»¹.

همانا (پرنده) فاخته می گوید (ذکر او چنین است): منزّه است آن که می بیند و دیده

نمی شود و او در دیدگاه بلند است، بار الها! کسی را که نماز را به عمد ترک

می نماید، لعنت کن.

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده که فرمودند:

«... وَ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا أَوْ شَيْءٍ مِمَّا فَرَضَ اللَّهُ لِأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ قَالَ: مَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ بَرِئَ مِنْ ذِمَّةِ اللَّهِ وَ ذِمَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ ...»²

«... و دیگر از شمار گناهان کبیره، ترک عمدی نماز است زیرا رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که نماز را عمداً ترک کند، از ذمه خدا و رسولش دوری جسته ...».

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

«مَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ كَفَرَ»³.

هر که عمداً نماز را ترک کند به تحقیق کافر ورزیده است.

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود:

«جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَوْصِنِي. فَقَالَ: لَا تَدَعْ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَإِنَّ مَنْ تَرَكَهَا مُتَعَمِّدًا فَقَدْ بَرِنَتْ مِنْهُ مِلَّةُ الْإِسْلَامِ»⁴.

مردی خدمت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم رسید و عرض کرد: یا رسول الله! مرا وصیت نما. حضرت فرمود: نماز را به عمد ترک نکن، زیرا همانا هرکس آن را به عمد ترک نماید، از ذمه اسلام خارج شده است.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ: مَا بَيْنَ الْمُسْلِمِ وَ بَيْنَ أَنْ يَكْفُرَ إِلَّا تَرَكَ الصَّلَاةَ الْفَرِيضَةَ مُتَعَمِّدًا، أَوْ يَتَهَاوَنَ بِهَا فَلَا يُصَلِّيَهَا»⁵.

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: فاصله میان این که مسلمان کافر گردد، جز ترک نمودن نماز واجب به عمد نیست، و یا این که نماز را سبک بشمارد تا آن که آن را ترک نماید.

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

«مَا بَيْنَ الْكُفْرِ وَ الْإِيمَانِ إِلَّا تَرَكَ الصَّلَاةَ»⁶.

فاصله میان کفر و ایمان جز ترک نماز نیست.

مرجع امور دین (در معرفت، طاعت و سلوک) کیست؟

حضرت الله تبارک و تعالی در بسیاری از آیات قرآن کریم، مسلمانان را برای درک حقایق قرآنی، امر به مراجعه به خاندان وحی فرموده. و بیان نموده که تفسیر آیات قرآن و بیان مقصود و مراد الله، (آیات اعتقادی و احکامی و اخلاقی) تنها به عهده رسول الله و اهل بیت نبوت صلوات الله علیهم اجمعین می باشد:

سوره (59) الحشر آیه 80: «... وَ مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ».

سوره (16) النحل آیه 44: «بِالْبَيِّنَاتِ وَ الزُّبُرِ وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ».

سوره (16) النحل آیه 64: «وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ».

سوره (16) النحل آیه 43: «... فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».

سوره (21) الأنبياء آیه 7: «... فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم در احادیث متواتر ثقلین و مدینه العلم و ... فرمود:

«أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلِيٌّ بَابُهَا»

من شهر علم هستم و علی درب آن است.

«عَلِيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَ الْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ» و ...

علی با قرآن است و قرآن با علی است، و ...

به امت فهماند که برای درک حقایق باید به سنت ایشان و سنت خاندان اطهار آن حضرت

مراجعه نمود، و این دو از همدیگر جدایی ناپذیر می‌باشند.
خداوند در قرآن کریم تصریح دارد بر وجوب اطاعت از رسول‌الله صلی الله علیه و آله و سلم اطاعت محض همراه با تسلیم، تا آن‌جا که اطاعت از آن حضرت را اطاعت از خود بیان فرموده:

سوره (3) آل عمران آیه 32: «قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرِّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ». سوره (3) آل عمران آیه 132: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرِّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ».

سوره (4) النساء آیه 59: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَ الرِّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْوِيلًا».

سوره (5) المائدة آیه 92: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ وَ احْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْمُوا أَنْمَّا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ».

سوره (8) الأنفال آیه 1: «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَ الرِّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رِسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ».

سوره (8) الأنفال آیه 20: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رِسُولَهُ وَ لَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَ أَنْتُمْ تَسْمَعُونَ».

سوره (8) الأنفال آیه 46: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ رِسُولَهُ وَ لَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَ اصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ».

سوره (24) النور آیه 54: «قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَ عَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَ مَا عَلَى الرِّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ».

سوره (24) النور آیه 56: «وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ».

سوره (47) محمد (صلی الله علیه و آله) آیه 33: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ وَ لَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ».

سوره (58) المجادلة آیه 13: «أَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رِسُولَهُ وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ».

سوره (64) التغابن آیه 12: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرِّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ».

سوره (64) التغابن آیه 16: «فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوا وَ أَطِيعُوا وَ أَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَ مَنْ يُوقِ شَحْ نَفْسِهِ فَاِنَّمَنْ مَوْلَاكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ».

سوره (4) النساء آیه 80: «مَنْ يُطِيعِ الرِّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا».

رسول‌الله الکو و مقتداست

و از رسول‌الله صلی الله علیه و آله و سلم در حدیث مشهور است (و در بسیاری از کتاب‌های حدیث و فقه شیعه و عامه است) که فرموده باشند:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُتِمِّمُ صَلَاتِي».⁷

نماز بگزارید همانطور که می‌بینید من نماز می‌گزارم.

و سیره عملی رسول‌الله و اهل‌بیت عصمت و طهارت صلوات الله و سلامه علیهم، و سیره متصله مسلمین متشرعین به اهل‌بیت وحی چنین بوده.

پرهیز از مخالفت با قرآن و سنت رسول‌الله

و امام جعفر صادق علیه السلام فرمودند:

«مَنْ خَالَفَ كِتَابَ اللَّهِ وَ سُنَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ فَقَدْ كَفَرَ».⁸

هر کس که مخالفت با کتاب الله و سنت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم کند،

به یقین کافر شده است.

حذر از تفسیر وحی به رأی
الله تبارک و تعالی فرمود:

«ما آمَنَ بِلِلَّتِي مَنْ فَسَّرَ بِرَأْيِهِ كَلَامِي ...»⁹

آن کس که به رأی خود کلام مرا تفسیر کند، به من ایمان نیاورده ...»

امام جعفر صادق علیه السلام فرمودند:

«... وَ مَنْ فَسَّرَ [بِرَأْيِهِ] آيَةً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ»¹⁰

... و کسی که آیه‌ای از کتاب الله را [به رأی خود] تفسیر کند، به یقین کافر گشته.

بنابر این تفسیر وحی تشریعی نیز به عهده رسول الله و اهل بیت اطهار ایشان یعنی حضرت علی بن ابی طالب و فاطمه زهراء و حسنین و نه امام از فرزندان امام حسین علیهم الصلوة و السلام است، و نه کس دیگری و هیچ گونه تغییر و یا تبدیلی از آن‌ها نشده و نباید بشود. از ذات مقدس الله تعالی با توسل به اهل بیت اطهار می‌خواهیم که ما را از شرور و فتن و مهالک و حیل‌های دشمنان دانا و جهالت سست ایمانان حفظ فرماید.

- 1 - مستدرک الوسائل: ج ۳ ص ۹۱ ب ۲۹ ح 3096-29.
- 2 - الکافی: ج ۲ ص ۲۸۵ باب الكبائر ... ح ۲۴ و من لا يحضره الفقيه: ج ۳ ص ۵۶۳ باب معرفة الكبائر التي أوعده الله عز وجل عليها النار ... ح 4932 و عيون أخبار الرضا عليه السلام: ج ۱ ص ۲۸۵ ب ۲۸ ح ۳۳ و علل الشرائع: ج ۲ ص ۳۹۱ ب ۱۳۱ ح ۱ و إرشاد القلوب إلى الصواب: ج ۱ ص ۱۷۶ ب ۵۱.
- 3 - عوالي اللئالي العزیزية: ج ۲ ص ۲۲۴ باب الصلاة ... ح 36.
- 4 - وسائل الشيعة: ج ۴ ص ۴۲ ب ۱۱ ح 4466-5- و عن محمد بن الحسن، عن سهل بن زياد، عن جعفر بن محمد الأشعري، عن الفداح، عن أبي عبد الله عليه السلام قال:..
- 5 - وسائل الشيعة: ج ۴ ص ۴۲ ب ۱۱ ح 4467-6- أحمد بن محمد البرقي في المحاسن: عن محمد بن علي عن ابن محبوب، عن جميل بن صالح، عن بريد بن معاوية العجلي، عن أبي جعفر عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: و محمد بن علي بن الحسين في عقاب الأعمال: عن محمد بن موسى بن المتوكل، عن عبد الله بن جعفر الحميري، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن الحسن بن محبوب نحوه.
- 6 - وسائل الشيعة: ج ۴ ص ۴۳ ب ۱۱ ح 14-4468-7- و (محمد بن علي بن الحسين في عقاب الأعمال): عن محمد بن علي ماجيلويه، عن علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن عبد الله بن ميمون، عن أبي عبد الله عليه السلام، عن أبيه، عن جابر قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله و سلم:..
- 7 - متشابه القرآن و مختلفه، ابن شهر آشوب: ج 2 ص 170 ح 14- و قال صلى الله عليه و آله: صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُمُفَصِّلِي.
- 8 - الکافی: ج 1 ص 70 ح 6- و بهذا الإسناد (محمد بن إسماعيل، عن الفضل بن شاذان)، عن ابن أبي عمير، عن بعض أصحابه قال: سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول:..
- 9 - التوحيد: ص 68 ب 2 ح 2323 و الأمالي: ص 6 المجلس 2 ح 3 و عيون أخبار الرضا عليه السلام: ج 1 ص 116 ب 11 ح 4- حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ الرِّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ: وَ الْإِحْتِجَاجُ عَلَى أَهْلِ اللَّجَاجِ: ج 2 ص 410 و مشكاة الأنوار في غرر الأخبار: ص 9 الفصل 1.
- 10 - تفسير العياشي: ج 1 ص 18 ح 6- عن عمار بن موسى، عن أبي عبد الله عليه السلام

قال: از او: بحار الأنوار: ج 89 ص 111 ب 10 ح 15 و وسائل الشريعة: ج 27 ص 203
ب 13 ح 67.